

§

Mobi

Alkotmánybíróság részére

1015 Budapest,

Donáti u. 35-45.

Postacím: 1535 Budapest, Pf. 773.

Szennélys beadvány
ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

Ügyszám:

IV/810-0/2015

Érkezett:

2015 MÁRC 16.

Példány:

1

Kezelőiroda:

Melléklet:

1 db

[Signature]

Tárgy: alkotmányjogi
panasz

Tisztelt Alkotmánybíróság!

együttesen **Indítványozók** (a továbbiakban Indítványozók) képviseletében Magyarország Alaptörvénye (továbbiakban: Alaptörvény) 24. cikk (2) bekezdés c) pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. számú törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése alapján, az alábbi

ALKOTMÁNYJOGI PANASZT

kívánom benyújtani az Alkotmánybíróság részére.

Az I. kérelmi elemben kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg „az egyes fogyasztói kölcsönszerződések devizanemének módosulásával és a kamatszabályokkal kapcsolatos kérdések rendezéséről” szóló 2014. évi LXXVII. törvény (a továbbiakban Törvény) 2. § (1) bekezdés f) pont fa) és fb) alpontját, mert azok ellentétesek az

- Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével (bírószághoz fordulás joga)
- Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés a) pontjával (bírói hatáskör elvonása magánjogi ügyekben)

A megsemmisíteni kívánt rendelkezések az I. kérelmi elem vonatkozásában:

A Törvény 2. § (1) bekezdés f) pontja szerint „E törvény alkalmazásában:

f) eredeti induló kamat:

fa) az fb) pont kivételével a szerződés első törlesztőrészletének esedékességekor érvényes kamat,

fb) ha a pénzügyi intézmény a szerződés előre meghatározott időszakára kamatkedvezményt adott, akkor a kedvezményes időszak lejártát követően elsőként a szerződés részévé vált kamat;

A II. kérelmi elemben kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg a Törvény 10.§ a) és b) pontját, mert az ellentétes:

- Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésével (megkülönböztetés tilalma)

A megsemmisíteni kívánt rendelkezések a II. kérelmi elem vonatkozásában:

A Törvény 10. §-a szerint *„A deviza vagy devizaalapú fogyasztói jelzálogkölcön-szerződés tekintetében jogosult pénzügyi intézmény az elszámolási törvény szerinti elszámolási kötelezettsége teljesítésének határidejéig köteles a deviza vagy devizaalapú fogyasztói jelzálogkölcön-szerződés alapján fennálló vagy az abból eredő teljes, az elszámolási törvény alapján teljesített elszámolás alapján megállapított tartozást - ideértve a devizában felszámított kamatot, díjat, jutalékot és költséget is - a fordulónappal az adott devizanem*

a) 2014. június 16. napja és 2014. november 7. napja közötti időszakban az MNB által hivatalosan jegyzett devizaárfolyamainak átlaga vagy

b) 2014. november 7. napján az MNB által hivatalosan jegyzett devizaárfolyama közül a fogyasztó számára kedvezőbb devizaárfolyamon forintkövetelésre átváltani (a továbbiakban: forintra átváltás).”

I. kérelmi elem

I/1.

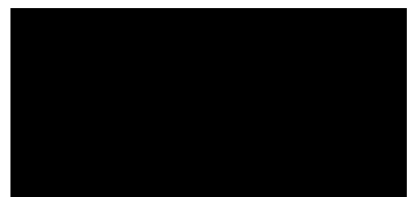
Indítványozóknak elsődlegesen az indítványozói jogosultságukat kell alátámasztaniuk. Ennek megfelelően tájékoztatjuk a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján terjesztjük elő, amely szerint „az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján, ha

a) az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és

b) nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.

Az indítványozók az Abtv. 52. § (5) bekezdése alapján az adataik kezeléséhez hozzájárulnak. A Törvényt az Országgyűlés a 2014. november 25-i ülésnapján fogadta el, a Magyar Közlöny 168. számában 2014. december 5.-én jelent meg. Fentieknak megfelelően az alkotmányjogi panasz benyújtására az Abtv. 30.§-a alapján határidőn belül kerül benyújtásra, a 180 napos határidő 2015. június 3.-án jár le.

Az Indítványozók egyedi ügyben érintett személyek, akiknek deviza-alapú kölcsönszerződésükkel kapcsolatban a Fővárosi Törvényszék előtt 28.G.42.877/2013 ügyszámon peres eljárás van folyamatban. A peres eljárás dokumentumait az Indítványozók az Alkotmánybíróság előtt IV/1985-3/2014 számú ügyben korábban becsatolták. A megsemmisíteni kért jogszabályi rendelkezések alkalmazása által a per tárgyát érintően az Indítványozók tekintetében külön bírói döntés nélkül következett be alapjogi sérelem.

akásvásárlás céljából CHF alapú elszámolással kölcsönszerződést kötöttek az Erste Bank Zrt.-vel (a továbbiakban a Bank). A kölcsönszerződés pontjaival és a Bank szerződésteljesítésével kapcsolatban Indítványozók 2011. szeptember 19.-én nyújtottak be keresetet a Pesti Központi Kerületi Bíróságra. A későbbiekben módosított kereseti kérelmükben kérték a szerződés érvénytelenségének megállapítását arra tekintettel (is), hogy az Indítványozók kölcsönszerződése nem tartalmazta a kedvezményes időszak lejártát követő kamatlábat. Ez a hiányosság a szerződéskötés idején hatályos „Hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló” 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban régi Hpt.) 213. § (1) bekezdés c) pontja alapján a kölcsönszerződés semmisségét okozta, és a folyamatban lévő per a semmisség megállapítására irányult. A régi Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja szerint „Semmis az a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés, amelyik nem tartalmazza a szerződéssel kapcsolatos összes költséget, ideértve a kamatokat, járulékokat, valamint ezek éves, százalékosan kifejezett értékét.” A 28.G.42.877/2013 számon folyamatban lévő pert a Fővárosi Törvényszék 2014. július 27.-én felfüggesztette a 2014. évi XXXVIII. törvény 16. §-ában megjelölt külön törvényben megjelölt határidőig, de legkésőbb 2014. december 31. napjáig.

Az indítványozók a hivatkozott perben felperesként azt az álláspontot foglalták el, hogy a szerződés semmisségére tekintettel szükség van a deviza alapú kölcsönszerződés teljes felülvizsgálatára, valamint a szerződéses feltételek újratárgyalására. A Törvény megsemmisíteni kért rendelkezéseinek joghatása az, hogy a szerződéses feltételek újratárgyalása és bírói úton történő megállapítása a továbbiakban már nem lehetséges, mivel a kamat fogalmáról és mértékéről a Törvény 2. § (1) bekezdés f) pont fa) és fb) alpontjai, valamint a Törvény 11. § (4) bekezdése rendelkeznek.

I/2.

Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. A devizaszerződések érvénytelenségének megállapítására az elmúlt években több mint 10.000 peres eljárás indult a különböző bírói fórumok előtt, elsősorban azért, mivel nem volt megfelelő árfolyamkockázat ismertetése a bankok részéről, nem tartalmazta a kölcsönszerződés a jelentős költséget jelentő árfolyamrés értékét, vagy mert tisztességtelen volt a kamatláb és szerződés módosítás lehetősége (stb). Az árfolyamemelkedés és kisebb mértékben a kamatláb-emelés (esetlegesen a kamatláb-csökkentés elmaradása) hatására a törlesztő részletek megfizethetetlen mértékig, az eredeti összeg többszörösére emelkedtek. Az Indítványozók álláspontja szerint a panasz abban a tekintetben alapvetően alkotmányjogi jelentőségű, hogy a Törvény megsemmisíteni kért rendelkezései csorbítják a peres eljárásban résztvevők és peres eljárást kezdeményezők tisztességes eljáráshoz való jogát (ezen belül különösen az önrendelkezéshez való jogot). A jogalkotó a deviza-alapú kölcsönszerződések jogállásának rendezése közben a folyamatban lévő semmisség megállapítása iránti perekben alaptörvény-ellenes jogszabály megalkotásával a felek önrendelkezési jogának szükségtelen és aránytalan korlátozásról döntött, melyek indokolatlanul csorbítják az Indítványozók, és velük együtt több ezer peres eljárásban résztvevő fél Alaptörvényben biztosított jogát a bírósághoz való fordulásra.

I/3.

Az alapjogi sérelmet az alábbiak szerint kívánom előadni. A Törvény 2. § (1) bekezdés f) pontja a kölcsönszerződések esetében a kamat fogalmát és számítási módját határozza meg. A fenti rendelkezés utólagosan határozza meg azt, hogy a kölcsönszerződésekben tulajdonképpen mit kell kamatnak (induló kamatnak) tekinteni, valamint a Törvény 11. § (4) bekezdése meghatározza a forintosítás után a Bank által felszámolható kamat mértékét is. A Törvény ezen rendelkezéseivel azoknál a kölcsönszerződéseknél, ahol a kamat mértéke a szerződésben eredetileg sem volt kellő mértékben meghatározva, vagy nem egyértelműen volt meghatározva, a kölcsönszerződés semmisségét okozó kamatkikötés hiányát törvényi úton pótolja, és bírósági mérlegelés nélkül, vagy a peres felek akaratától függetlenül dönt a kölcsönszerződésben az Adóst terhelő ellenszolgáltatás mértékéről. A „kamathiány” kiküszöbölésével, a mesterségesen létrehozott kamatfogalom miatt a folyamatban lévő perekben a régi Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja alapján a kölcsönszerződés semmisség miatt tovább már nem támadható, mert az nem szenved érvénytelenséget okozó hiányosságtól.

Folyamatban lévő perekben alapesetben a felek jogairól és kötelezettségeiről a bíróság dönt. A jogállamiság, a jogbiztonság, a jogrend kiszámítható, átlátható változásának alkotmányos követelménye, illetőleg a jogrendszer stabilitásába vetett bizalom védelme a tartós jogviszonyok alanyait is megilleti. A különböző szerződések megkötése ugyanis arra a bizakodásra épül, hogy a szerződést a részes feleken kívül más – ideértve a jogszabályt is – nem változtathatja meg, és jogvita esetén is a felektől független harmadik személy, és nem egyéb politikai érdekek és megfontolások mentén működő jogalany dönt a jogokról és kötelezettségekről. Az állami érdekek figyelembe vétele jogszabály általi szerződésmódosításnál alapvető alkotmányos alapérdekeket sért, ezért szükséges, hogy fennálló szerződések jogszabály útján történő módosításának lehetősége a jogbiztonságból fakadó bizalomvédelem követelménye alapján is korlátozás alá essen. Természetesen teljesen kizárva nem lehet a jogszabályi szerződésmódosítás lehetősége, azonban erre csak kivételes esetben van lehetőség, és a jogszabályi szerződésmódosítással sérelmet szenvedett félnek biztosítani kell a bírósági szerződésmódosítás vagy a szerződéstől elállás lehetőségét.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:60. § [Jogszabály által meghatározott szerződési tartalom] (2) bekezdés szerint „Ha jogszabály a hatálybalépése előtt megkötött szerződések tartalmát megváltoztatja, és a szerződés megváltozott tartalma valamelyik fél lényeges jogi érdekét sérti, ez a fél kérheti a bíróságtól a szerződés módosítását vagy a szerződéstől elállhat.

Indítványozói álláspont szerint a folyamatban lévő magánjogi viták eldöntésére is kiterjedő jogszabályi beavatkozás sérti az Indítványozóknak az Alaptörvény XVIII. cikk (1) bekezdésben foglalt jogait. Az Alaptörvény XVIII. cikk (1) bekezdése szerint „*Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.*”

Az Alaptörvény a bírósághoz fordulás jogát az alkotmányos alapjogok között rögzíti. Ebben a körben az a kérdés, hogy a jogbiztonság elve alapján mennyiben lehetséges folyamatban

lévő jogvita tárgyát képező szerződések tartalmának jogszabály útján történő meghatározása, vagy a szerződéses jogviszonyba történő beavatkozás a peres felek akarata ellenére vagy akarata nélkül. A bírósághoz fordulás joga esetében ugyanis megállapítható e jog sérelme akkor is, ha a jogi szabályozás ugyan biztosít bírói utat, de valójában nincs tere a bírói mérlegelésnek vagy egyenesen utólagosan zárja ki jogszabály a bírói mérlegelést folyamatban lévő ügyekben. A bírói mérlegelés kizárása ezáltal utólagosan teljesen kiüresíti a peres fél bírósághoz való fordulásának jogát. Álláspontunk szerint ugyanis egy utóbb megalkotott jogszabály (jelen esetben a Törvény), mely a korábban megkötött szerződésekre is irányadó, a szerződések módosítását jelenti, egyfelől a szerződő felek önrendelkezési jogával ellentétes, másfelől a kölcsönszerződés kamatainak bíró általi meghatározását – mint a felek közötti jogviszonyok rendezésének egyik módját – zárja ki teljes mértékben.

I/4.

A Törvény 2. § (1) bekezdés f) pont fa) és fb) alpontja ütközhet az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés a) pontjával, miszerint „*a bíróság dönt büntetőügyben, magánjogi jogvitában, törvényben meghatározott egyéb ügyben.*” Az Országgyűlés a törvény alapján ugyanis elvonja a folyamatban lévő perek esetében a bíróság hatáskörét azzal, hogy magánjogi jogvitában – szerződés semmissége kamatmegjelölés hiányában – a bíróság helyett avatkozik be a magánjogi jogvita rendezésébe.

A folyamatban lévő perek esetében a kölcsönszerződés semmisségét okozó hiányok törvényi úton történő pótlása (a szerződéses kamat fogalmának és mértékének meghatározása), illetőleg a szolgáltatás ellenértékének törvényi úton történő utólagos rendezése a bírói út kizárásával azt eredményezi, hogy a jogvita bírói döntés nélkül tulajdonképpen tárgytalanná válik, és a bíróság hatáskörében nem dönthet a szerződés semmissége kérdésében. Az ilyen, folyamatban lévő peres eljárásokra is kiterjedő jogalkotás a jogbiztonságot alapvetően sérti, mivel ez azt eredményezi, hogy sem a bíróságok, sem a felek nem lehetnének soha tisztában az eljárás kezdetekor előterjeszthető kereseti kérelmek megengedett körével. A jogbiztonság és a magánjogi jogviták bírói úton történő elintézése alapvető csorbát szenved, hiszen bármikor előfordulhat, hogy hosszú peres folyamatok és számos jogorvoslati lehetőség kihasználása után végső soron nem a bíróság, hanem az Országgyűlés dönt magánjogi kérdések eldöntésében egy törvénnyel. A jogalkotói akarat megváltozása jelentős és váratlan mozgástér-csökkenést okoz már folyamatban lévő perekben is. Álláspontunk szerint tehát a Törvény rendelkezései alaptörvény ellenesek amiatt is, hogy folyamatban lévő perek esetén elvonják a bírói hatáskörbe tartozó döntési jogkört.

Ebben a körben sérül a bíróság kérelemhez kötöttségének elve is – mint az önrendelkezés egyik legfőbb joghatása – mely szerint a bíró kötve van a felek által előterjesztett kérelmekhez. Nem dönthet a bíróság a szerződés semmisségéről, ha a jogszabály a semmisséget okozó hiányosságot utólag jogszabállyal megszünteti. Tulajdonképpen sérül a felek önrendelkezési jogosultsága, amely magában foglalja, hogy a felek perbeli alanyi jogaikkal szabadon rendelkezhetnek, azaz tulajdonképpen a fél az ügy „ura”, nem pedig az Országgyűlés.

Fentiek alapján indítványozom, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján állapítsa meg, hogy az egyes fogyasztói kölcsönszerződések devizanemének módosulásával és a kamatszabályokkal kapcsolatos kérdések rendezéséről” szóló 2014. évi LXXVII. 2. § (1) bekezdés f) pont fa) és fb) alpontja alaptörvény-ellenesek,

sértik az Indítványozó alapvető jogait, továbbá semmisítse meg a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket.

II. kérelmi elem

Az II. kérelmi elemben kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg a Törvény 10.§ a) és b) pontját, mert azok ellentétesek:

- Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésével (megkülönböztetés tilalma)

A megsemmisíteni kívánt rendelkezések a II. kérelmi elem vonatkozásában:

A Törvény 10. §-a szerint „A deviza vagy devizaalapú fogyasztói jelzálogkölcson-szerződés tekintetében jogosult pénzügyi intézmény az elszámolási törvény szerinti elszámolási kötelezettsége teljesítésének határidejéig köteles a deviza vagy devizaalapú fogyasztói jelzálogkölcson-szerződés alapján fennálló vagy az abból eredő teljes, az elszámolási törvény alapján teljesített elszámolás alapján megállapított tartozást - ideértve a devizában felszámított kamatot, díjat, jutalékot és költséget is - a fordulónappal az adott devizanem

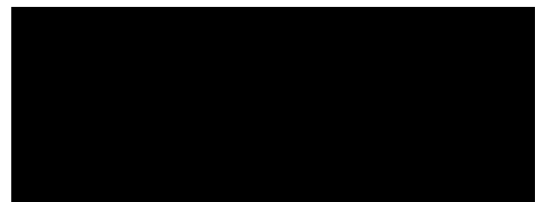
a) 2014. június 16. napja és 2014. november 7. napja közötti időszakban az MNB által hivatalosan jegyzett devizaárfolyamainak átlaga vagy

b) 2014. november 7. napján az MNB által hivatalosan jegyzett devizaárfolyama közül a fogyasztó számára kedvezőbb devizaárfolyamon forintkövetelésre átváltani (a továbbiakban: forintra átváltás).”

Elöljáróban meg szükséges azt jegyezni, hogy a törvényhozás második alkalommal avatkozik be a deviza-alapú kölcsönszerződések tekintetében a pénzintézetek és magánszemélyek közötti szerződéses jogviszonyba. 2011-ben, akik akarták és közülük akik tudtak a lehetőséggel élni, végtörleszthettek 180 Ft-os CHF árfolyamon. 2015-ben az elszámolással egyidejűleg az adósoknak visszajár a tisztességtelen árfolyamrés miatti költség és a tisztességtelen kamatemelés miatti törlesztőrészlet-növekedés. 2015-ben a kölcsönszerződéseket az adósok nagy részénél 256,5 forintos svájci frank árfolyammal kényszerforintosítják.

Indítványozói álláspont szerint a kedvezményes végtörlesztés lehetőségének biztosítása a jogalkotó részéről egy „ex gratia” juttatás volt. Noha az állam nem közvetlenül juttatott anyagi javakat, hanem csak jogosultságot teremt a kedvezményezett személyi kör részére a polgári jogi viszonyokba történő beavatkozással, az ilyen jellegű juttatások meghatározó jogalapja mindösszesen a méltányosság volt, mellyel a svájci frank árfolyamának drasztikus emelkedése miatt a fogyasztókat ért sérelmek kerültek bizonyos mértékig orvoslásra. [11/2003. (IV. 9.) AB határozat, ABH 2003, 153, 165.]. A kedvezményes végtörlesztés lehetőségére senkinek nem volt alanyi joga, azt a jogalkotó saját hatáskörében döntve biztosította, így az egy „ex gratia” jellegű juttatásnak tekinthető.

Indítványozói álláspont szerint a Törvény 10. §-ban foglalt kényszerforintosítás is egy „ex gratia” juttatásnak minősül, mivel korábbi jogszabályi alapokon nyugvó lehetősége eddig senkinek nem volt arra, hogy a devizahitelét megszabott árfolyamon átválthassa forintra. Végtörlesztésre lehetőség is csak egy szűk időszámban, 2011 második felében volt elérhető a „jobb anyagi körülmények” között élők számára.

Indítványozói álláspont szerint abban a kérdésben kell a Tisztelt Alkotmánybíróságnak állást foglalnia, hogy a két típusú forintosítás (a végtörlesztési típusú és a kényszerforintosítás típusú) eltérő szabályozása nem ütközik-e az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésébe. Mindkét esetben ugyanis azonos méltóságú, azonos szerződési környezetben lévő, azonos terheket viselő deviza-alapú hitellel rendelkező személyekről van szó mindösszesen azzal a különbséggel, hogy a végtörlesztés 180 forintos árfolyamon történt, míg a kényszerforintosítás 256,5 forintos árfolyamon történik meg.

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének (ma MNB) adatai szerint 94 ezren törlesztettek 2011. szeptember 29-e és december 31-e között. A Magyar Nemzeti Bank interneten is kereshető adatai alapján 2011. szeptember 29. és 2011. december 31-e között (amíg lehetőség volt a végtörlesztés igénylésére) a svájci frank napi árfolyamainak átlaga **246,57** forint volt, azaz a végtörlesztésre rendelkezésre álló időszak átlag-árfolyamhoz képes a végtörlesztők **az átlag-árfolyam 73 %-án végtörleszthettek**. Ennek megfelelően megállapítható, hogy a végtörlesztők a hitelük 27 %-át „ex gratia” ajándékba kapták az államtól azáltal, hogy lehetőséget teremtett a jogalkotó az átlagárfolyamtól eltérő végtörlesztésre.

Ezzel szemben meg kell jegyezni, hogy a kényszerforintosítottak a piaci árfolyamon, azaz **256,5,- Ft-on** kerülnek forintosításra, így ezek az emberek az államtól semmit nem kapnak „ex gratia” ajándékba, viszont viselik a svájci frank árfolyam súlyos romlásának minden következményeit.

Indítványozói álláspont szerint az “ex gratia” juttatásnál is irányadók az Alaptörvény XV. cikkében – foglaltak [16/1991. (IV. 20.) AB határozat, ABH 1991, 58, 62.; 922/B/2000. AB határozat, ABH 2001, 1444, 1452.].

Indítványozói álláspont szerint az azonos személyi méltóság jogából esetenként következhet olyan jog is, hogy a javakat és esélyeket mindenki számára (mennyiségileg is) egyenlően osszák el, de ha valamely – az Alkotmányba (ma már az Alaptörvénybe) nem ütköző – társadalmi cél vagy valamely alkotmányos jog csak úgy érvényesíthető, hogy e szűkebb értelemben vett egyenlőség nem valósítható meg, akkor az ilyen pozitív diszkriminációt nem lehet alkotmányellenesnek minősíteni. (ABH 1996, 781, 782.)

Álláspontunk szerint nincsen olyan társadalmi cél vagy alkotmányos jog, amely hozzávetőlegesen azonos svájci frank árfolyamnál, hasonló szerződéses viszonyrendszerben (deviza alapú hitelszerződések), hasonló méltóságú emberek közötti különbségtételt, pozitív diszkriminációt indokoltá teszi. Nincsen arra vonatkozóan ésszerű magyarázat, hogy 2011-ben egyesek miért kapják hiteltartozásuk 27 %-át ajándékba az államtól 246,57 forintos átlagárfolyamnál, míg mások 2014. június 16. napja és 2014. november 7. napja közötti időszakban az MNB által hivatalosan jegyzett devizaárfolyamainak átlaga alapján számított 256,5,- Ft-os árfolyamon válthatják csak át a hitelüket forintra. Ezért álláspontunk szerint a végtörlesztők és a kényszerforintosítottak közötti különbségtétel egyértelműen ütközik az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésével, mivel a hasonló pénzügyi és jogi környezetben a nem egyenlő kezelésnek ésszerű oka nincsen, **sőt külső szemlélő számára önkényesnek tűnhet a megkülönböztetés.**

Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése szerint **Magyarország az alapvető jogokat** mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv,

vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

Az Alkotmánybíróságnak már a kezdetekkor kialakított, s azóta töretlenül folytatott gyakorlata alapján, ha a jogalkotó nem jogi igényeket elégít ki, tehát nem eleve jogosultakat különböztet meg, hanem méltányosságból juttat javakat, *“a megkülönböztetés korlátja a pozitív diszkrimináció elvi határa: az egyenlő méltóságú személyként való kezelés feltétlen betartása, illetve az Alkotmányban megfogalmazott alapjogok meg nem sérthetése. [...] Ezen belül csak az követelhető meg, hogy a nem egyenlő kezelésnek ésszerű oka legyen, azaz ne minősüljön önkényesnek.”* [16/1991. (IV. 20.) AB határozat, ABH 1991, 58, 62.; 922/B/2000. AB határozat, ABH 2001, 1444, 1452.] *“Sem a jogegyenlőség alkotmányos követelményéből, sem a diszkrimináció tilalmából nem következik, hogy az állam célszerűségi, gazdaságossági, jogtechnikai, méltányossági, az eltérő társadalmi helyzetekre figyelemmel levő stb. szempontok szerint a jogok és kötelezettségek jogalkotási úton való megállapítása során a személyek között ne különböztethetne, ha ezzel egyébként az alkotmányos követelményeket nem sérti.”* [521/B/1991. AB határozat, ABH 1993, 555, 556.]

Indítványozói álláspont szerint van Alaptörvénybe ütköző sérelem a végtörlesztők és a kényszerforintosítók között, amely elsősorban alapvető jogi sérelemként definiálható. A diszkriminációval sérülő alapvető jogként az Indítványozók az egyenlő bánásmód követelményét jelölik meg. Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerint *„Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”*

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 1. §-a szerint *„az egyenlő bánásmód követelménye alapján Magyarország területén tartózkodó természetes személyekkel, ezek csoportjaival, valamint a jogi személyekkel és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekkel szemben e törvény rendelkezései szerint azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell eljárni.”* A 2003. évi CXXV. törvény 9. §-a szerint *“Közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő rendelkezés, amely a 8. §-ban meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport volt, van vagy lenne.”*

Indítványozói álláspont szerint sem célszerűségi, sem gazdaságossági, sem jogtechnikai, sem méltányossági, sem az eltérő társadalmi helyzetekre figyelemmel nincsen olyan ésszerű szempont, amely a 2011-es devizahiteles és a 2014-es devizahiteles közötti különbségtételt indokolhatja. Semmilyen módon nem változott meg a jogi és pénzügyi helyzet az elmúlt 3 év alatt, sőt a svájci frank árfolyam is nagyjából hasonló árfolyamon van immáron 3 éve. Ezért a végtörlesztők és a kényszerforintosítottak közötti különbségtétel alapjogi sérelem miatt Alaptörvény-ellenes. Indítványozói álláspont szerint csak abban az esetben lehetne szó diszkrimináció hiányáról, ha a végtörlesztettek és kényszerforintosítottak egyenlő arányban részesültek volna a forintosítás előnyeiből, vagy olyan szerződéses helyzetbe hozták volna a kényszerforintosítottakat, hogy hozzávetőlegesen egyenlő arányban mentesüljenek a devizakockázat által rájuk rótt terhektől. Ebben az esetben álláspontunk szerint a jogszabályalkotói kötelezettség terheli az Országgyűlést.

Fentiek alapján indítványozom, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján állapítsa meg, hogy az egyes fogyasztói kölcsönszerződések devizanemének módosulásával és a kamatszabályokkal kapcsolatos kérdések rendezéséről” szóló 2014. évi LXXVII. 10. §-a alaptörvény-ellenes, sérti az Indítványozó alapvető jogait, továbbá semmisítse meg a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket.

Budapest, 2015. március 13.

Tisztelettel

10

